

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Με τις προτεινόμενες διατάξεις αποσκοπείται η διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, με την ίδρυση ενός συστήματος εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς των εν λόγω παραβιάσεων. **(άρθρα 1 – 2)**

2. Δίδονται οι έννοιες των όρων για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων και καθορίζονται:

- το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής αυτών (συγκεκριμένοι τομείς του ενωσιακού δικαίου), με τις οριζόμενες εξαιρέσεις,
- τα πρόσωπα που καταλαμβάνονται από τον μηχανισμό προστασίας (προσωπικό πεδίο εφαρμογής),
- οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ενεργοποιείται η παροχή προστασίας σε όσους αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου.

(άρθρα 3 – 7, σε συνδυασμό με τα Μέρη Ι και ΙΙ του Παραρτήματος)

3. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της εσωτερικής αναφοράς στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα:

α. Θεσπίζεται η υποχρέωση των φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, που απασχολούν από πενήντα (50) υπαλλήλους και άνω, να ορίσουν Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.), για παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Προβλέπεται η επιβολή προστίμου από την Επιθεώρηση Εργασίας ή από τον αρμόδιο εποπτικό φορέα στους φορείς του ιδιωτικού τομέα, που παραβιάζουν την υποχρέωση ορισμού Υ.Π.Π.Α. Το ύψος του εν λόγω προστίμου καθορίζεται με κ.υ.α. **(άρθρα 8 και 9 σε συνδυασμό με το άρθρο 24 παρ. 3)**

4. Καθορίζονται:

- η διαδικασία υποβολής της εσωτερικής αναφοράς (γραφτώς, προφορικώς ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας προσβάσιμης και σε άτομα με αναπηρία που λειτουργεί στον διαδικτυακό τόπο του οικείου δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα),
- οι αρμοδιότητες του Υ.Π.Π.Α., μεταξύ των οποίων προβλέπονται ο σχεδιασμός και ο συντονισμός επιμορφωτικών δράσεων για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας του φορέα. **(άρθρο 10)**

5.α. Ορίζεται η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) ως αρμόδια αρχή (εξωτερικός δίαυλος αναφοράς) για την παραλαβή, διαχείριση και παρακολούθηση των αναφορών που αφορούν σε παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου και υποβάλλονται απευθείας σε αυτήν (εξωτερική αναφορά).

β. Προβλέπεται ειδική εκπαίδευση του προσωπικού της Ε.Α.Δ. που παραλαμβάνει και παρακολουθεί τις ανωτέρω αναφορές.

γ. Καθορίζεται η διαδικασία υποβολής αναφοράς στην Ε.Α.Δ. (γραφτώς, προφορικώς ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας προσβάσιμης και σε άτομα με αναπηρία) καθώς και η διαδικασία διαβίβασης αυτής στους αρμόδιους φορείς και ενημέρωσης αυτών.

δ. Ορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα πρόσωπα που προβαίνουν σε δημόσια αποκάλυψη σχετικά με παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, δικαιούνται προστασίας. **(άρθρα 11 – 13)**

6.α. Θεσπίζεται η υποχρέωση εμπιστευτικότητας της επεξεργασίας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αναφορά καθώς και η προστασία της ταυτότητας του αναφέροντος.

β. Προβλέπεται η τήρηση αρχείου από τους αρμόδιους φορείς για κάθε αναφορά που παραλαμβάνουν και η χρησιμοποίηση τηλεφωνικής γραμμής ή άλλου συστήματος τηλεφωνικών μηνυμάτων για την υποβολή της αναφοράς.

γ. Απαγορεύονται κάθε μορφής αντίποινα, απειλές και ενέργειες αντεκδίκησης σε βάρος του αναφέροντος.

δ. Προσδιορίζονται τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία έναντι των αντιποίνων καθώς και για τη στήριξη που παρέχεται στους αναφέροντες, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, δικαιούνται να λάβουν δωρεάν: i) νομικές συμβουλές και νομική συνδρομή, ανεξάρτητα από το εάν πληρούνται οι όροι του

ν.3226/2004 καθώς και ii) ψυχολογική υποστήριξη, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ε. Σε περίπτωση επιβολής αντιποίνων, προβλέπεται αποζημίωση των αναφερόντων για τις ζημιές που υπέστησαν.

στ. Οι αναφερόμενοι έχουν, επίσης, το δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα ένδικα βοηθήματα και ένδικα μέσα και απολαμβάνουν τα δικαιώματα της δίκαιης δίκης.

ζ. Καθορίζονται οι κυρώσεις (ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή), που επιβάλλονται στα πρόσωπα τα οποία παρεμποδίζουν ή αποπειρώνται να παρεμποδίσουν την υποβολή αναφοράς ή προβαίνουν σε αντίποινα ή προβαίνουν εν γνώσει τους σε ψευδείς αναφορές ή ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 14 – 23)**

7.α. Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινομένων διατάξεων (καθορισμός των προσόντων, των αρμοδιοτήτων, των υποχρεώσεων και του τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υ.Π.Π.Α. στους φορείς του δημόσιου τομέα με ειδική αναφορά για την θέση στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), των όρων σύστασης και λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής των αναφορών, κ.λπ.).

β. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις όσον αφορά στην θέσπιση εσωτερικού διαύλου αναφοράς, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, από τους φορείς του δημόσιου τομέα καθώς και από τις υπόχρεες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. **(άρθρα 24, 25)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και μεταξύ άλλων:

1. Επιτρέπεται, με κ.υ.α., κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η απόσπαση υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), για το οριζόμενο χρονικό διάστημα αποκλειστικά για την εκκαθάριση και εξόφληση απαιτήσεων στο πλαίσιο χορήγησης νομικής βοήθειας.

Περαιτέρω, ρυθμίζονται μισθολογικά ζητήματα των προαναφερόμενων υπαλλήλων, οι οποίοι λαμβάνουν και μηνιαίο επίδομα επίτευξης στόχων σχετικών με την εκκαθάριση, που καθορίζεται με κ.υ.α.

[Κατά τα ισχύοντα (άρθρο 43 του ν.4745/2020), επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων δημόσιων υπηρεσιών κάθε μορφής, δικαστικών υπαλλήλων και υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για τον ίδιο ως άνω σκοπό και οι αποδοχές τους καταβάλλονται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.].

(άρθρο 26)

2. Επανακαθορίζονται οι σκοποί για τους οποίους επιχορηγείται η εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε. από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στους οποίους

περιλαμβάνονται η μελέτη κτιρίων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η προμήθεια εξοπλισμού αυτών (άρθρο 132 του ν.4199/2013). **(άρθρο 27)**

3.α. Ορίζεται ότι, όσον αφορά στις επιδόσεις στη διαδικασία ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), έχουν ανάλογη εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (άρθρα 47 - 57 του ν.2717/1999), αντί του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

β. Συμπληρώνεται το νομοθετικό πλαίσιο (π.δ. 18/1989, ν.2717/1999) σχετικά με την ηλεκτρονική επίδοση δικογράφων από το ΣτΕ και τα Διοικητικά Δικαστήρια προς το Δημόσιο, η οποία διενεργείται μέσω διαλειτουργικότητας μεταξύ του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικών Δικαστηρίων (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. Δ.Δ.) και του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ο.Π.Σ. Ν.Σ.Κ.).

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποστολής των εγγράφων προς επίδοση κατά τα ανωτέρω, οι κατηγορίες των επιδιδόμενων εγγράφων κ.λπ.

(άρθρα 28 - 30)

4. Επανακαθορίζεται η σύνθεση του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, με αύξηση του αριθμού των μελών τους. **(άρθρα 31, 32)**

5.α. Επανακαθορίζονται οι κατηγορίες των δικαιούχων (γραμματείς Δ.Σ., προσωπικό της Σχολής, προσωπικό υποστήριξης κ.λπ.) κάθε είδους αποζημιώσεων, αμοιβών, απολαβών και λοιπών παροχών (καθορίζονται με κ.υ.α.), οι οποίοι συμμετέχουν στην εισαγωγή και την κατάρτιση των εκπαιδευομένων καθώς και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔι).

β. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι:

- οι προαναφερόμενες αποζημιώσεις, αμοιβές και λοιπές παροχές καταβάλλονται στους δικαιούχους πέραν των αποδοχών της κύριας θέσης τους, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό οποιασδήποτε άλλης παροχής που χορηγείται σε αυτούς με βάση ειδικές διατάξεις ή υπό άλλη υπηρεσιακή ιδιότητα και δεν υπόκεινται στους περιορισμούς του ανώτατου ορίου αποδοχών (άρθρο 28 του ν.4354/2015), με εξαίρεση αυτών που καταβάλλονται στους πολιτικούς δημόσιους υπάλληλους του άρθρου 7 παρ.1, του ν.4354/2015, για τις οποίες εξακολουθεί να ισχύει ο ανωτέρω περιορισμός,

- οι αποζημιώσεις εξόδων κίνησης και εξόδων παράστασης, που καθορίζονται με την προαναφερόμενη κ.υ.α., διέπονται από ειδικό φορολογικό καθεστώς,

- οι λοιπές αμοιβές, απολαβές και παροχές φορολογούνται αυτοτελώς, με φορολογικό συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

γ. Προσδίδεται αναδρομική ισχύς στην προβλεπόμενη κ.υ.α., για τον καθορισμό των ανωτέρω αποζημιώσεων, αμοιβών, απολαβών και παροχών και καθορίζεται η προθεσμία έκδοσης αυτής. **(άρθρο 33)**

6. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με κ.υ.α., των αμοιβών των εκπαιδευτών, του τρόπου καταβολής αυτών και κάθε άλλης δαπάνης σχετικής με την εισαγωγική εκπαίδευση του προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας (άρθρο 59 παρ.7, του ν.4963/2022). **(άρθρο 34)**

7. Επιτρέπεται ο ορισμός των Προϊσταμένων Γραμματειών των δικαστικών υπηρεσιών της χώρας ως δευτερευόντων διατακτών, για σταθερές δαπάνες (μισθώματα, οδοιπορικά έξοδα κ.λπ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 35)**

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση (ο.τ.α. β' βαθμού κ.λπ.)

1. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους:
  - δημιουργίας και λειτουργίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την υποβολή αναφορών που αφορούν σε παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου, **(άρθρα 10 παρ. 1 και 12 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 24 παρ. 6)**
  - παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στους αναφέροντες. **(άρθρο 19 παρ. 2)**

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των προβλεπόμενων κατά περίπτωση κανονιστικών πράξεων.

2. Δαπάνη από την καταβολή: **α)** μηνιαίου επιδόματος επίτευξης στόχων, που καθορίζεται με κ.υ.α., στους υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών που αποσπώνται στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), για το οριζόμενο χρονικό διάστημα αποκλειστικά για την εκκαθάριση και εξόφληση απαιτήσεων στο πλαίσιο χορήγησης νομικής βοήθειας, **(άρθρο 26 παρ.3)**

β) αποζημιώσεων, αμοιβών, απολαβών και λοιπών παροχών σε μεγαλύτερο αριθμό προσωπικού, που συμμετέχει στην εισαγωγή και κατάρτιση των εκπαιδευομένων καθώς και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔι), **(άρθρο 33)**

γ) των προαναφερόμενων αποζημιώσεων και λοιπών παροχών του ανωτέρω προσωπικού (εκτός των υπαλλήλων της παρ.1 του άρθρου 7 του ν.4354/2015), καθ' υπέρβαση του ανωτάτου ορίου αποδοχών, **(άρθρο 33)**

δ) των αμοιβών των εκπαιδευτών και κάθε άλλης δαπάνης σχετικής με την εισαγωγική εκπαίδευση του προσωπικού της Δικαστικής Αστυνομίας. **(άρθρο 34)**

Η δαπάνη στις προαναφερόμενες περιπτώσεις εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός αποσπασμένων, αριθμός εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού, ύψος αποζημιώσεων/αποδοχών, κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικών κ.υ.α., κατά περίπτωση.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α. την αντιμετώπιση του κόστους:

- οργάνωσης και συντονισμού επιμορφωτικών δράσεων από τον Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.), για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας φορέων του δημοσίου, **[άρθρο 10 παρ. 2 περ. θ)]**

- ειδικής εκπαίδευσης του προσωπικού της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), που παραλαμβάνει και παρακολουθεί τις αναφορές, **(άρθρο 11 παρ. 2)**

- αναβάθμισης του ηλεκτρονικού συστήματος, σε περίπτωση που απαιτηθεί, για την ηλεκτρονική επίδοση των δικογράφων του ΣτΕ και των Διοικητικών Δικαστηρίων στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), **(άρθρα 29, 30)**

β. την καταβολή αποζημίωσης στους αναφέροντες για ζημίες που υπέστησαν, σε περίπτωση επιβολής αντιποίνων από φορείς του δημόσιου τομέα. **(άρθρο 20 παρ. 1)**

4. Απώλεια εσόδων από την υπαγωγή σε ειδικό καθεστώς φορολόγησης των συμμετεχόντων (διδασκικό και λοιπό προσωπικό) στην εισαγωγή και κατάρτιση των εκπαιδευομένων καθώς και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔι). **(άρθρο 33)**

5. Νομιμοποίηση δαπάνης, λόγω καταβολής αναδρομικά αποζημιώσεων και αμοιβών σε κατηγορίες του προαναφερόμενου προσωπικού. **(άρθρο 33)**

6. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας σε φορείς του ιδιωτικού τομέα που παραβιάζουν την υποχρέωση ορισμού Υ.Π.Π.Α. **(άρθρο 9 παρ. 13 σε συνδυασμό με το άρθρο 24 παρ. 3)**

Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός παραβάσεων, ύψος προστίμου κ.λπ.) και από την έκδοση κ.υ.α., κατά περίπτωση.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)

**και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (ν.π.δ.δ./φορείς
Γενικής Κυβέρνησης)**

1. Δαπάνη του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. από την καταβολή αποζημίωσης σε δικηγόρους που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο παροχής νομικών συμβουλών και νομικής συνδρομής σε αναφέροντες παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου. **(άρθρο 19 παρ. 1)**

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

2. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη χρηματικών ποινών καθώς και από τη μετατροπή σε χρηματικές στερητικών της ελευθερίας ποινών, σε βάρος όσων παρεμποδίζουν ή αποπειρώνται να παρεμποδίσουν την υποβολή αναφοράς ή προβαίνουν εν γνώσει τους σε ψευδείς αναφορές ή ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις ή παραβιάζουν το καθεστώς της εμπιστευτικότητας ή προβαίνουν σε αντίποινα, στο πλαίσιο παραβιάσεων του ενωσιακού δικαίου. **(άρθρο 23 παρ. 1 και 3)**

Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός παραβάσεων, ύψος προστίμου κ.λπ.).

Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 2022

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου